

Näringsdepartementet
Fredrik Forsberg
Fredrik.forsberg@regeringskansliet.se

Remiss – Regionalstöd

Näringsdepartementet har gett Region Stockholm möjlighet att yttra sig över rubricerat ärende senast 2020-09-14. Region Stockholms yttrande utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv från regionens roll som regionalt utvecklingsansvarig aktör. Till följd av den korta svarstiden sker yttrandet via ordförandedelegation.

Sammanfattning

Region Stockholm har idag inga stöd som grundar sig på EU:s regionalstödsriktlinjer. Region Stockholm kan utifrån det förslag om regionalstödsriktlinjer som lagts fram konstatera att det kommer vara ett komplicerat förfarande att notifiera stöd.

Region Stockholm ser inte att regionalstödsriktlinjerna utifrån gällande förslag och nu rådande tilldelning av statliga medel för regionala tillväxtåtgärder kommer att vara ett relevant verktyg för Stockholmsregionen. Region Stockholm ser behov av en reform i tilldelningen av 1:1-anslag där storstadsregionernas viktiga roll som tillväxtmotorer avspeglas.

Bakgrund till remissen

I början av sommaren förlängde EU-kommissionen gällande riktlinjer för statligt regionalstöd 2014 – 2020. Nu har det kommit utkast till nya riktlinjer för statligt regionalstöd som planeras trädas i kraft den 1 januari 2022. Medlemsstaterna inbjuds komma med skriftliga synpunkter på utkastet senast den 30 september. Regeringen kommer att skicka ett svar för Sveriges räkning och regeringen har som ett led i detta givit möjlighet att inkomma med synpunkter under en kortare remissperiod.

Regionalstöd

Anmälningsskyldigt regionalstöd handlar om EU:s statsstödsregler. Regionalstödsregler utgör i mångt och mycket ett komplement till EU:s strukturfonder. Istället för att pengar delas ut från EU handlar det i regionalstödsfallet om att medlemsstaten ges en konkurrensfördel genom

att statsstödsreglerna i viss mån undantas och således ger stat, kommun eller region möjlighet att stödja lokalt näringsliv.

I princip måste medlemsstaterna anmäla regionalstöd i enlighet med artikel 108.321 i fördraget, med undantag för åtgärder som uppfyller villkoren i en gruppundantagsförordning som kommissionen har antagit i enlighet med artikel 1 i rådets förordning (EU) nr 2015/158822. Enligt förslaget kommer Kommissionen att tillämpa dessa riktlinjer på anmälningsskyldiga regionala stödordningar och anmälningsskyldigt individuellt stöd.

Individuellt stöd som beviljas enligt en anmäld stödordning ska fortsätta att omfattas av anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om stödet från alla källor överstiger det tröskelvärde för anmälan som anges i förslaget. Det minsta tröskelvärdet för anmälan är 7,5 MEUR och det högsta är 26,25 MEUR.

Stockholmsregionen har inte tidigare tillhört de ekonomiskt utsatta regionerna som tagit emot omfattande regionalstöd, varken i EU eller i Sverige. Dessa ekonomiskt utsatta områden kan få betydande regionalstöd för regional utveckling där statsstödsreglerna är viktiga att beakta. Stockholmsregionen tillhör inte i dagsläget de ekonomiskt utsatta regionerna i EU som definieras som så kallade a- eller c-områden. Hur regionalstödskartan ska utformas i Sverige omfattas emellertid inte av nuvarande samråd.

Sveriges regioner har skilda förutsättningar att utnyttja regionalstöd
Region Stockholm har idag inga stöd som grundar sig på regionalstödsriktlinjerna. Region Stockholm kan dock utifrån det förslag om regionalstödsriktlinjer som lagts fram konstatera att det kommer vara ett komplicerat förfarande att notifiera stöd. Detta i kombination med föreslagna stödnivåer gör att regelverket riskerar att inte bli särskilt användbart då det finns andra regelverk som medger statsstöd med högre stödnivåer.

För att ge samtliga regioner i landet goda villkor att bidra till jobb och företagande bör regeringen säkerställa att alla regioner har goda förutsättningar att bevilja företagsstöd. Utifrån den tilldelning av 1:1-medel som Region Stockholm har, och gällande stödkarta, är det i praktiken omöjligt.

Fördelningen av medel från anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder för Stockholmsregionen är drygt 8 miljoner kronor vilket motsvarar 4 kronor

per invånare. Detta kan jämföras med Norrbottens län som tilldelas drygt 130 miljoner vilket motsvarar 541 kronor per person. I snitt tilldelas länen 112 kronor per invånare.

Region Stockholms medel för affärsutvecklingscheckar har minskat kraftigt från 17 miljoner kronor år 2019 till 3,4 miljoner kronor år 2020.

Storstadsregionerna har även lägst budgetram för strukturfonderna jämfört med resten av Sverige (27 % av Sveriges totala budgetram för ERUF och ESF för 2014-2020). Det finns väl utarbetade strukturer i regionen där en satsning på framför allt affärsutvecklingscheckar och utbildning såsom kompetensutveckling för omställning i företagen snabbt skulle kunna genomföras och få stor effekt i näringslivet.

Detta innebär att Stockholms län som huvudstadsregion och motor för den nationella ekonomin idag saknar de finansiella verktyg och muskler inom regionalt tillväxtarbete som finns i övriga regioner. I rollen som regionalt utvecklingsansvarig förväntas ändå Region Stockholms tillväxtarbete skapa goda miljöer för näringslivets utveckling och stärka företagens konkurrenskraft.

Region Stockholm ser inte att regionalstödsriktlinjerna utifrån gällande förslag och nu rådande tilldelning av statliga medel för regionala tillväxtåtgärder kommer att vara ett relevant verktyg för Stockholmsregionen. Region Stockholm ser behov av en reform i tilldelningen av 1:1-anslag där storstadsregionernas viktiga roll som tillväxtmotorer avspeglas.

Gustav Hemming
Ordförande

Tillväxt- och regionplanenämndens